

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8CdoVP/9/2026
Identifikačné číslo spisu: 7113207287
Dátum vydania rozhodnutia: 10.03.2026
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:7113207287.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ O.. P. Š., narodeného X. F. XXXX, P., M. XXXX, 2/ E. Š., P., M. XXXX, 3/ O.. P. Š., narodeného XX. I. XXXX, P., M. XXXX, všetci zastúpení advokátkou JUDr. Gabrielou Jablonskou, Košice, Letná 47 proti žalovanej MTM Centrum spol. s r.o., Košice, ul. Herlianska č. 13, zastúpenej spoločnosťou JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA - ADVOKÁT s.r.o., Košice, Masarykova 2, o ochranu vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13C/85/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 04. júla 2024 sp. zn. 3Co/4/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom 1/ až 3/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I zo 07. októbra 2022 č.k. 13C/85/2013-875 (ďalej len „súd prvej inštancie resp. prvoinštančný súd“), ktorým uložil žalovanej povinnosť „zdržať sa obťažovania žalobcov hlukom prenikajúcim na nehnuteľnosti žalobcov zapísaných na LV č. XXXX, katastrálnom území P. F. R. spôsobeným prezúvaním pneumatík osobných a nákladných automobilov, používaním pneumatických plošín, príklepových utťahovákov, kompresorov, vykonávaním opráv automobilov a skladovaním pneumatík automobilov, pracovných nástrojov a iných automobilových dielov vo svojej prevádzke umiestnenej na parcele KN - C č. XXX, katastrálne územie P. F. R. a žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcom trovy konania v rozsahu 100% a štátu trovy v sume 845,79 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku“ (výrok I.); žalovanej uložil povinnosť nahradiť žalobcom trovy odvolacieho konania v celom rozsahu podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“; výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia po skutkovej stránke uviedol, že v danej veci sa žalobcovia 1/ až 3/ (ďalej aj „žalobcovia“) domáhali ochrany vlastníckeho práva narušujúceho hlukom z

prevádzkovej činnosti žalovanej. Pri rozhodovaní vychádzal zo zistenia, že žalobcovia sú podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu a parcel zapísaných na LV č. XXXX, pre katastrálne územie P. F. R., pričom tieto nehnuteľnosti priamo susedia s nehnuteľnosťou a to parcelou KN-C č. XXX pre katastrálne územie P. F. R., na ktorej žalovaná prevádzkuje na základe rozhodnutia živnostenského registra prevádzku autoservisu a pneuservisu. Žalovaná pri výkone predmetnej činnosti (pneuservisu a autoservisu) vykonáva s tým spojené pracovné činnosti (prezúvanie a skladovanie pneumatík osobných a nákladných automobilov). Pri tejto činnosti používa zdvíhacie plošiny, príklepové ťahováky, ako aj kompresor. Žalobcovia tvrdili, že žalovaná týmto svojim konaním ich má ohrozovať nielen hlukom, ktorý prekračuje prípustnú hodnotu 50 decibelov, ale aj nebezpečenstvom vzniku požiaru titulom nesprávneho skladovania pneumatík. Žalovaná ani nedodržiava odstupnú vzdialenosť skladu pneumatík od nehnuteľností vlastnícky patriacich žalobcom. Ďalej súd prvej inštancie vychádzal z protokolu o meraní, objektivizácii a posúdení imisii hluku v životnom prostredí skúšobného laboratória IbSolve, ktorý vypracoval O.. H. R. dňa 25. októbra 2021, ako aj z protokolu o akreditovanom meraní hluku v životnom prostredí vyhotoveným spoločnosťou BRENNER AMS s.r.o. vypracovaným O.. Q. T.. V závere protokolu O.. H. R. uviedol, že pre meracie miesto na hranici pozemku bola posudzovaná hladina zvuku z prevádzky pneuservisu 54,2 decibelov, prípustná ekvivalentná hodnota je 50 decibelov. Pri meracom mieste pod oknom izby žalobcu 1/ na druhom poschodí bola posudzovaná hladina zvuku z prevádzky pneuservisu v hodnote 58,8 decibelov, pričom prípustná ekvivalentná hladina hluku je 50 decibelov, teda obe hladiny zvuku z prevádzky pneuservisu žalovanej boli prekročené. Aj podľa záverov protokolu o akreditovanom meraní hluku v životnom prostredí vyhotoveným spoločnosťou BRENNER s.r.o. Košice, vypracovaným O.. Q. T., vykonaním merania v prevádzke žalovanej dňa 23. septembra 2022 bola pri prevádzke rázových ťahovákov priemerná ekvivalentná hladina akustického zvuku 60,9 decibelov a pri prevádzke automatických zdvíhacích zariadení 67,3 decibelov.

1.2. Na základe uvedených zistení a po vykonanom dokazovaní, výsluchom strán sporu a listinnými dôkazmi prvoinštančný súd dospel k záveru, že nárok žalobcov je dôvodný. Konštatoval, že prekročenie prípustných hodnôt mal preukázané, a to protokolom o akreditovanom meraní hluku v životnom prostredí. Bolo tiež preukázané, že žalovaná naďalej skladuje pneumatiky vo voľnom priestranstve svojej prevádzky, nedodržiava odstupnú vzdialenosť od nehnuteľností vlastnícky patriacich žalobcom, čím ich ohrozuje aj prípadným vznikom požiaru. Tieto skutočnosti boli preukázané znaleckým posudkom č. 6/2016 vyhotoveným znalcom O.. D. B.. Nadmerný hluk z prevádzky žalovanej má napokon nepriaznivé dôsledky aj na život a zdravie žalobcov, čo bolo preukázané nielen ich výpoveďou, ale aj predloženými lekáorskými správami. Výrok o trovách konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 255 CSP; súd prvej inštancie uložil neúspešnej žalovanej povinnosť nahradiť trovy konania žalobcom, ako aj štátu.

2. Odvolací súd v dôvodoch potvrdzujúceho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie správne a dôsledne zistil skutkový stav súdom prvej inštancie, ktorý bol spoľahlivým základom pre prijaté rozhodnutie, pričom výsledky vykonaného dokazovania a zistený skutkový stav súd prvej inštancie aj správne právne posúdil. Prvoinštančný rozsudok preto podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

2.1. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti dôvodov prvoinštančného rozsudku odvolací súd uviedol, že aj podľa jeho názoru žalovaná svojím konaním prekračuje prípustnú hodnotu 50 decibelov a ohrozuje žalobcov aj prípadným vznikom požiaru, preto súd prvej inštancie vec správne právne posúdil (podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanoveniami § 27 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a § 2 písm. c/, § 3, § 4 vyhlášky č. 549/2007 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom, infrazvukom a vibráciami a Tabuľky č. 1 tvoriacej prílohu citovanej vyhlášky), ak žalovanej uložil povinnosť zdržať sa obťažovania žalobcov hlukom vo svojej prevádzke. Ani počas odvolacieho konania nedošlo k zmene skutkového ani právneho stavu, preto odvolací súd na skutkové zistenia a na právne normy, ktoré uviedol súd prvej inštancie poukázal, v celom rozsahu sa s nimi stotožnil.

2.2. K odvolacej argumentácii žalovanej o nesprávne vyhodnotených dôkazoch, konkrétne protokolu O.. H. R. zo dňa 25. októbra 2021 a protokolu vypracovaného spoločnosťou BRENNER AMS s.r.o. odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozsudku podrobne a s ohľadom na

konkrétne okolnosti prípadu vysvetlil, v čom vzhláda dôvody pre záver, že zo strany žalovanej sa jedná o obťažovanie žalobcov nad mieru primeranú pomerom. Odbornosť O.. H. R. v konaní bola preukázaná, a to platným osvedčením o jeho odbornej spôsobilosti vydané Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky zo dňa 30. júna 2010. Z protokolu bolo zrejmé, že pre meracie miesto M1 na hranici pozemku bola posudzovaná hladina hluku z prevádzky pneuservisov 54,2 decibelov a pri meracom mieste M2 pred oknom izby žalobcu na druhom poschodí bola posudzovaná hladina zvuku z prevádzky pneuservisov žalovaného v hodnote 58,8 decibelov, pričom prípustná ekvivalentná hladina zvuku pre obe meracie miesta je 50 decibelov, teda bola prekročená hladina hluku z prevádzky pneuservisov žalovaného. Ak preto súd prvej inštancie dospel v rámci vykonaného dokazovania k záveru, že obťažovanie žalobcov nad mieru primeranú pomerom je dané hlukom z prevádzky žalovanej - pneuservisov presahujúcim najvyššie prípustné limity hluku stanovené vyhláškou č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, nemožno jeho úvahe vytknúť neúplnosť zistenia skutkového stavu veci. Podľa Tabuľky č. 1 tvoriacej prílohu vyhlášky č. 549/2007 Z.z. sú prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre kategóriu územia II., t. j. priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov cez deň a večer pre hluk z iných zdrojov do 50 decibelov a pre noc do 45 decibelov. Podľa tej istej tabuľky prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí pre kategóriu územia III. sú rovnaké ako pre územie kategórie II. v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, a to v rozsahu do 50 decibelov počas dňa a večera a v rozsahu do 45 decibelov počas noci.

2.3. V danom prípade bolo preukázané, že žalovaná prevádzkuje zdroj hluku, pričom z ustanovenia § 27 ods. 1 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva priama povinnosť zabezpečiť, aby expozícia hluku neprekročila prípustné hodnoty pre deň a večer do 50 decibelov. Za neobjektívny odvolací súd považoval protokol o akreditovanom meraní hluku v životnom prostredí obchodnou spoločnosťou BRENNER s.r.o. vzhlľadom na to, že žalobcom 1/ bol spochybnený druhý merací bod, ktorý mal byť umiestnený vo výške 1,5 m ± 0,2 m nad úrovňou podlahy druhého nadzemného podlažia jeho rodinného domu; zástupca uvedenej obchodnej spoločnosti u žalobcu 1/ nebol, a preto nemohol určiť ani úroveň podlahy. Keďže žalobcovia spochybnili legitímnosť meracieho bodu, z tohto dôvodu nebolo možné na uvedený protokol pri rozhodovaní v rámci odvolacieho konania prihliadať. Za nedôvodnú odvolací súd považoval aj odvolaciu námietku žalovanej namietajúcej záver o tom, že žiadne pneumatiky nie sú voľne uložené v jej prevádzke, o čom mala predložiť fotodokumentáciu zo začiatku roka 2017. Z fotodokumentácie predloženej žalobcom vyhotovenej dňa 15. mája 2022, dňa 30. mája 2022 bolo preukázané, že pneumatiky sú stále voľne uložené v prevádzke žalovanej. Za takejto situácie správne súd prvej inštancie poukázal na znalecký posudok vypracovaný znalcom O.. D. B., z ktorého bolo zrejmé, že žalovaná skladovaním pneumatík vo voľnom priestranstve svojej prevádzky nedodržiava odstupnú vzdialenosť od nehnuteľnosti žalobcov, čím ich ohrozuje prípadným vznikom požiaru.

2.4. Odvolací súd uzatváral, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania aj k správny záverom, ak uložil žalovanej povinnosť zdržať sa obťažovania žalobcov hlukom, spôsobeným aj skladovaním pneumatík automobilov, pracovných nástrojov a iných automobilových dielov. Bolo tomu tak preto, že posudzovaná prevádzka pneuservisov je spojená s prekračujúcou hlukovou záťažou z existujúcich zdrojov vo vonkajšom prostredí v obytnej zóne, rodinnom dome žalobcov a môže spôsobovať negatívne účinky hluku na zdravie obyvateľov. Zvuky z pracovných strojov a nástrojov boli zachytené pri meraní hluku spoločnosťou IbSolve, ktoré však nebolo možné bez vizuálneho kontaktu identifikovať. Ako vyplynulo aj z výpovede D.. G., zástupkyne Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, tieto zvuky sa samostatne nevyhodnocujú, ale sa „nasčítavajú“. Bolo tak zrejmé, že v prevádzke žalovanej sa nachádzajú ďalšie pracovné nástroje, ktoré sú počuteľné žalobcami.

2.5. Výrok o trovách odvolacieho konania odvolací súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, podľa ktorého právo na náhradu trov konania má úspešná strana sporu, v danom prípade žalobcovia, preto im odvolací súd priznal aj náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolatelka“),

ktorého prípustnosť odôvodňovala ustanoveniami § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Navrhovala napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vrátiť mu vec na nové konanie a rozhodnutie, ako aj priznať náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

3.1. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a nesprávnom hodnotení vykonaných dôkazov. Výslovila presvedčenie, že žalobcovia v konaní na základe uskutočneného dokazovania neunesli dôkazné bremeno, ktoré malo spočívať v preukázaní oprávnenosti požadovania zdržať sa ich obťažovania hlukom zo strany žalovanej. Konkrétnejšie vo vzťahu k dokazovaniu dovolateľka poukázala na protokol spoločnosti BRENNER AMS s. r. o., ktorý podľa jej názoru jasne konštatoval hluk produkovaný žalovanou v hodnote neprevyšujúcej zákonnú maximálnu hladinu 50 decibelov, čo však konajúce súdy nižších inštancií absolútne nevyhodnotili a znemožnili tak žalovanej realizovať jej práva na procesnú obranu i na spravodlivé súdne konanie. Navyše právne posúdenie tohto protokolu súdom bolo nesprávne, naopak relevantným spôsobom vyhodnotenia tohto dôkazu by bolo jeho akceptovanie a z toho vyplývajúce zamietnutie žaloby pre neunesenie dôkazného bremena žalobcami. V prípade existencie viacerých si navzájom kolidujúcich dôkazov nemali súdy oboch inštancií zohľadniť iba jeden z nich svedčiaci v prospech žalobcov a neakceptovať aktuálnejší dôkaz podporujúci negatívne vyjadrenie žalovanej k žalobe (protokol spoločnosti BRENNER AMS s. r. o. z 23. septembra 2022), pričom ho ani nevyhodnotili. Taktiež ak sa výkon činnosti žalovanej opiera v danom prípade o povolenie, ktoré jej bolo vydané príslušným orgánom, je podľa publikovaných judikátov najvyššieho súdu (R 37/1985) nutné považovať výkon jej práva za oprávnený. Z rozsiahleho dokazovania nevyplývalo, že by boli žalobcovia obťažovaní hlukom z prevádzky žalovanej nad mieru primeranú pomerom. Vzhľadom na objektívne zistenie, že obťažovanie žalobcov nepresiahlo mieru primeranú pomerom a nešlo o vážne ohrozenie výkonu ich práv, mal odvolací súd správne žalobu zamietnuť napr. aj vzhľadom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 27. mája 2004 sp. zn. 22Cdo/1421/2003.

3.2. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalovaná namietala, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd nevysporiadal s publikovanými rozhodnutiami najvyššieho súdu. Súd prvej inštancie ako aj odvolací súd vychádzali zo skutkového zistenia, ktoré nemalo v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní a to aj s poukazom na publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 42/1993). Súdne konanie tak bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a právny záver súdu nebol riadne odôvodnený tak, že rozsudok je nepreskúmateľný (R 101/1998).

4. Žalobcovia v podanom vyjadrení k dovolaniu žalovanej Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadali, aby podané dovolanie ako nedôvodné zamietol. Bližšie uviedli, že napadnutému rozsudku odvolacieho súdu nechýba presvedčivé a zrozumiteľné odôvodnenie a zároveň neabsentuje ani reakcia odvolacieho súdu na argumenty prezentované žalovanou. Odvolací súd sa riadne vypořiadal aj s námietkami žalovanej týkajúcimi sa odbornosti osôb zodpovedných za vypracovanie posudzovaných posudkov. Zdôraznili, že závery znaleckých posudkov dostatočne zdôvodňujú opodstatnenosť podania žaloby t. j., že žalovaná pri výkone svojich práv nad mieru primeranú pomerom obťažuje žalobcov a vážne ohrozuje výkon ich vlastníckych práv. Navyše táto vykonáva predmetnú činnosť v tej časti prevádzky, ktorá nie je ani projektovo ani stavebne povolená.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej treba odmietnuť.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To

znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

12. Žalovaná vyvodzujúc prípustnosť dovolania v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov a nesprávne skutkové a právne závery. Namietala, že súd prvej inštancie ako aj odvolací súd vychádzali zo skutkového zistenia, ktoré „nemalo v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní a to aj s poukazom na publikované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 42/1993). Súdne konanie tak bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a právny záver súdu nebol riadne odôvodnený tak, že rozsudok je nepreskúmateľný (R 101/1998)".

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym

poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1Cdo 213/2019, 2Cdo 190/2019, 3Cdo 168/2018, 4Cdo 3/2019, 5Cdo 57/2019, 6Cdo 33/2020, 7Cdo 308/2019, 8Cdo 152/2018).

15. V predmetnej veci sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - vid' rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedené ustanovenia, ktoré súd aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery (body 18, 19, 21 až 28 rozsudku), ako i vysvetlené právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Prijaté právne závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 393 ods. 2 CSP. Za procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (v danom prípade žalovanej).

15.1. Konkrétnejšie k dovolacím námietkam žalovanej dovolací súd uvádza, že sudy nižších inštancií v odôvodnení svojich rozhodnutí dostatočným spôsobom objasnili ako v spore dospeli k záveru, že žalovaná pri výkone svojich práv nad mieru primeranú pomerom obťažuje žalobcov a vážne ohrozuje výkon ich vlastníckych práv, čím porušuje ustanovenie § 127 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd považujúc výrok rozsudku prvoinštančného súdu za vecne správny a zároveň reagujúc na odvolacie námietky odvolateľky náležite vysvetlil prečo považoval skutkový stav za správne zistený (body 20, 21 a 32), v rámci tohto konštatovania tiež vysvetlil, prečo považoval protokol o akreditovanom meraní hluku v životnom prostredí vyhotovený obchodnou spoločnosťou BRENNER s.r.o. za neobjektívny (bod 30) a naopak prečo nemal pochybnosti o odbornej spôsobilosti O. H. R. (bod 29); ďalej tiež reagoval na ďalšie námietky týkajúce sa uloženia pneumatík a posudzovania intenzity hluku (body 31 a 32).

15.2. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu odvolacím súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa odvolací súd natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. V danom prípade z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ale nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo znamenala aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov popierajúcu ich účel, podstatu a zmysel. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, akými úvahami sa riadil odvolací súd pri prijímaní záveru o správnosti odvolaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

15.3. K predmetným záverom odvolacieho súdu najvyšší súd dodáva, že primeranosť zásahu do vlastníckeho práva v zmysle ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka musí byť hodnotená so zreteľom na všetky okolnosti prípadu zásadne z objektívnych hľadísk. V danom prípade súd prvej inštancie vykonal vo veci veľmi rozsiahle dokazovanie, pričom jeho závery, že žalovaná skladuje pneumatiky vo voľnom priestranstve svojej prevádzky, nedodržiava odstupnú vzdialenosť od nehnuteľností vlastnícky patriacich žalobcom, čím ich ohrozuje aj prípadným vznikom požiaru, sú

odôvodnené stanoviskom Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Košiciach zo dňa 10. apríla 2012 pod č. Z.-P.-XXX-XXX/XXXX a znaleckým posudkom č. X/XXXX vyhotoveným znalcom O. D. B. Závery o prekročení prípustných hodnôt boli zasa v spore preukázané, a to Protokolom z merania hluku v životnom prostredí, ktorý vypracoval O. H. R., stanoviskom „Posúdenie zdravotných rizík z prevádzky autoservis a pneuservis U. XX, P. na najbližší priestor rodinného domu O. P. Š.“, ktorý spracovala O. D. P., H. O tom, že nadmerný hluk z prevádzky žalovanej má nepriaznivé dôsledky na život a zdravie žalobcov svedčili aj viaceré predložené lekárske správy.

15.4. S poukazom na uvedené nebola preto opodstatnená dovolacie námietka žalovanej, že odvolací súd nepreskúmateľným spôsobom odôvodnil svoje rozhodnutie. Dovolací súd uzatvára, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu sa vporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami, vrátane tých, na ktoré žalovaná poukazovala aj v rámci dovolacích námietok a myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal (§ 220 ods. 2 CSP).

16. Zo zhora uvedeného (pod bodom 15.1) je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaná sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnila a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasila a nestotožnila sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov (v danom prípade to, že žalovaná pri výkone svojich práv nad mieru primeranú pomerom obťažuje žalobcov a vážne ohrozuje výkon ich vlastníckych práv čím porušuje ustanovenie § 127 Občianskeho zákonníka), ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá (porov. R 24/2017). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. Pokiaľ dovolateľka vo svojich dovolacích námietkach nesúhlasila ani s hodnotením vykonaných dôkazov najmä protokolu spoločnosti BRENNER AMS s. r. o., ktorý podľa jej názoru „jasne konštatoval hluk produkovaný žalovanou v hodnote neprevyšujúcej zákonnú maximálnu hladinu,“ čo však konajúce súdy nižších inštancií absolútne nevyhodnotili, dovolací súd uvádza, že pokiaľ súd nevykonal v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade (porovnaj bod 20 tohto rozhodnutia) považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra dovolacieho súdu bola a je akceptovaná aj ústavným súdom napr. v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV.

ÚS 511/2020. Súdny rozhodujú vo veci v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov zakotvanej v čl. 15 Základných princípov CSP v spojení s § 191 CSP. Táto zásada vyplýva z ústavného princípu nezávislosti súdov (čl. 46 ústavy) a znamená, že záver, ktorý sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Hodnotenie dôkazov úvahou súdu však neznamená ľubovôľu, lebo hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a vykazovať funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania. Výsledky hodnotenia dôkazov sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd stručne, jasne a výstižne vysvetľuje, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a pod.

19. V danom prípade po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľkou spochybnená hodnotiacia úvaha (resp. jej výsledok) odvolacieho súdu zodpovedá zásadám formálnej logiky a je aj preskúmateľná. Úvahy, ktorými sa v rámci hodnotenia dôkazov riadil, sú v súlade so zásadami formálnej logiky, pričom výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť nimi zistené. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku. Takýmto procesným postupom odvolacieho súdu preto podľa dovolacieho súdu nedošlo k tomu, že by súd (odvolací) znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

20. Dovolací súd tiež zdôrazňuje, že na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 442 CSP). Má však možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V preskúmvanej veci dovolací súd takúto existenciu vady zmätočnosti nezistil. Podľa dovolacieho súdu súdy nižších inštancií postupovali v preskúmvanej veci správne, keď hodnotili dva odborné posudky, a to ten ktorý vypracoval O.. H. R. dňa 25. októbra 2021, ako aj protokol o akreditovanom meraní hluku v životnom prostredí vyhotoveným spoločnosťou BRENNER AMS s.r.o. (vypracovaným O.. Q. T.) s ohľadom na všetky okolnosti danej veci, ktoré vyšli najavo, pričom následne súd prvej inštancie (a aj odvolací súd) zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom vysvetlil, prečo pri rozhodovaní za relevantný považoval posudok, ktorý vypracoval O.. H. R..

21. V posudzovanom prípade dovolací súd uzatvára, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP, dovolanie žalovanej preto v uvedenej časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

22. Dovolací súd ďalej pristúpil k skúmaniu existencie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolateľka podľa tohto dovolacieho dôvodu namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, v ktorej súvislosti však nenastolila žiadnu otázku na ktorej riešení malo spočívať rozhodnutie odvolacieho súdu a pri riešení ktorej sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Prezentovala resp. zopakovala názor, že „napadnutý rozsudok je v rozpore s publikovanými rozhodnutiami najvyššieho súdu“.

23. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej

otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP sa teda sleduje zámer minimalizovať nežiadúce odklony rozhodnutí odvolacích súdov od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a tým prispieť k ich jednotnému rozhodovaniu.

24. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Jeho súčasťou je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili.

25. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. a) resp. § 421 ods. 1 písm. b) či § 421 ods. 1 písm. c) CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže odvolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

26. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Otázkou relevantnou podľa tohto ustanovenia môže byť len právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia.

27. Ešte pred posúdením samotného „právneho odklonu“ (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP), „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP) alebo „zjednotenia rozdielneho rozhodovania“ (§ 421 ods. 1 písm. c) CSP) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritórnemu prieskumu, lebo odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); skutková okolnosť (t. j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 CSP je irelevantná.

28. Dovolací súd pri posudzovaní prípustnosti dovolania nie je viazaný (a zároveň obmedzený) rozhodnutiami najvyššieho súdu, ktoré v dovolaní označil dovolateľ (viď rozhodnutie veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia sp. zn. 1VObd/2/2020 a tiež 1VCdo/2/2022, 8Cdo/278/2019).

29. Otázkou ochrany vlastníckeho práva podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa najvyšší súd už zaoberal vo viacerých rozhodnutiach. Napr. v rozsudku z 30. novembra 1993, sp. zn. 5Cdo 117/93, R 72/1994 uviedol, že „Pri posudzovaní, či sú dané podmienky pre poskytnutie ochrany podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, treba pojem nad mieru primeranú pomerom vykladať tak, že určuje hranicu medzi dovoleným správaním (od optimálneho stavu po stav ešte prípustný) a nedovoleným správaním (nad prípustnú mieru), a to nielen vo vzťahu ku konkrétnym pomerom v danom mieste a čase, ale aj vo vzťahu k objektívne žiaducim pomerom“. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. mája 1985, sp. zn. Cpj 67/84, R 37/1985 „Z ustanovenia § 130a ods. 1 Občianskeho zákonníka (teraz § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka - pozn. dovolacieho súdu) vyplýva iba to, že sa vlastník musí zdržať konania, ktorým by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne

ohrozoval výkon jeho práv. Vo výroku rozsudku vydaného len na základe citovaného ustanovenia nemožno určiť, aké konkrétne opatrenie má žalovaný vykonať. Či sú opatrenia urobené povinným dostačujúce, možno riešiť až v konaní o súdny výkon rozhodnutia. Rozsudok ukladajúci povinnosť niečoho sa zdržať má ten význam, že vlastník môže proti každému rušeniu toho istého druhu navrhnúť súdny výkon rozhodnutia na základe toho istého rozsudku podľa § 351 OSP (teraz § 192 Exekučného poriadku - pozn. dovolacieho súdu). Rušenie hlukom môže byť tiež predmetom nezhôd medzi susedmi. Pri posudzovaní miery primeranej pomerom treba v týchto prípadoch vziať do úvahy popri miestnych pomeroch aj intenzitu hluku, ako aj to, či ide o rušenie jednorázové, opakované, úmyselné a pod."

30. V okolnostiach posudzovanej veci súdy nižších inštancií skutkovo ustálili, že žalovaná nad mieru primeranú pomerom obťažuje žalobcov hlukom, čím neoprávnene zasahuje do ich vlastníckeho práva.

31. Pre úspešnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je potrebné nie len uviesť rozhodnutie, od ktorého sa malo dovolaním napadnuté rozhodnutie odkloniť, ale odklon je potrebné v dovolaní aj odôvodniť. V danom prípade dovolateľka po právnom zadefinovaní dovolacích dôvodov namietala závery odvolacieho súdu, ktoré mali spočívať v nedostatočnom zistení skutkového stavu, resp. v preukázaných okolnostiach prípadu. Nesúhlasila s tým, že odvolací súd nevzal do úvahy ňou predkladané dôkazy. Poukázala pritom na „doposiaľ publikované rozhodnutia" a na dva judikáty (R 42/1993, R 101/1998), tieto sa však týkajú vád v dokazovaní a odôvodňovania súdneho rozhodnutia. Podľa judikátu R 42/1993 v dovolacom konaní nemožno preskúmať hodnotenie dôkazov vykonaných nižším súdom, okrem ak rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Ak odvolací súd na prejednanie odvolania smerujúceho proti uzneseniu, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh na obnovu konania nenariadil pojednávanie (§ 214 ods. 1 písm. c) OSP) neodňal svojím postupom účastníkovi konania možnosť konať pred súdom.

32. Ak je v dovolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci odôvodnené tým, že skutkové zistenia a z nich vyplývajúci skutkový záver sú chybné, teda že skutkový stav, z ktorého vychádzal odvolací súd, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, z obsahového hľadiska nie je splnená zákonná náležitosť dovolania vyplývajúca z ustanovenia § 428 CSP v spojení s požiadavkou v § 432 ods. 2 CSP, čiže jeho odôvodnenie dovolacími dôvodmi. V ustanovení, o ktorom je reč, sa totiž za jednu z náležitostí dovolania považuje aj uvedenie toho, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody). Civilný sporový poriadok pritom v ustanoveniach § 420 a § 421 rozlišuje dva druhy dovolacích dôvodov. V prvom prípade (§ 420 CSP) sa jedná o dovolanie podané z dôvodu existencie tzv. zmätočnosťných vád a v druhom prípade (§ 421 CSP) sa jedná o dôvod dovolania spojený s právnym posúdením veci. Nesprávne či nedostatočné zistenie skutkového stavu CSP ako dovolací dôvod nepozná. Iba polemika s právnymi názormi odvolacieho súdu, či spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, či neriešeniu skutkových zistení významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP. V prípade absencie konkretizovania dovolacích dôvodov, nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať" aktivitu dovolateľa.

32. S poukazom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že hoci dovolateľka v dovolaní formálne označila za dovolací dôvod ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP, vychádzajúc z obsahu jej dovolania v skutočnosti odvolaciemu súdu vytýkala nesprávne zistenie skutkového stavu veci; nestotožnila sa so záverom odvolacieho súdu o preukázaní prekročenia hluku pri prevádzke pneuservisu spôsobom ustanoveným v § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka nad mieru primeranú pomerom; nestotožnila sa so závermi z dokazovania a skutkových zistení súdom nižšej inštancie, teda namietala výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, z ktorého vychádzal odvolací súd. Nesprávne zistenie skutkového stavu však, ako už bolo uvedené vyššie, nie je podľa CSP dovolacím dôvodom. Dovolací súd ani nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Táto viazanosť zisteným skutkovým stavom je nevyhnutným predpokladom pre skúmanie správnosti právneho posúdenia veci, pretože podstatou právneho posúdenia veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia

odvolacím súdom právnych otázok (nie otázok skutkových), preto dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu. Právnym posúdením veci je totiž činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, jej interpretáciu alebo jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Takáto argumentácia ale v dovolaní žalovanej absentuje. Keby aj s prihliadnutím na obsah dovolania najvyšší súd vychádzal pri posudzovaní prípustnosti dovolania v danej veci z ustálenej súdnej praxe v otázke riešenia tzv. susedských sporov (pozri bod 29. tohto rozhodnutia) nevzhladol by dôvod, pre ktorý by malo byť dovolanie žalovanej prípustné. Každú vec z uvedenej skupiny prípadov (tzv. „susedských sporov“) je totiž potrebné posudzovať individuálne. Inak povedané konkrétny záver, o tom či sú dané podmienky pre poskytnutie ochrany podľa § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je vždy výsledkom posúdenia individuálnych skutkových okolností každej prejednávanej veci vo vzájomných súvislostiach pričom v preskúmvanej veci takto aj súdy nižších inštancií postupovali.

33. Nevymedzenie uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP je potom dôvodom na odmietnutie dovolania žalovanej podľa § 447 písm. f) CSP.

34. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

35. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.